

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 474/2013-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 3. októbra 2013 predbežne prerokoval sťažnosť JUDr. D. P., T., zastúpeného advokátkou JUDr. S. P., B., vo veci namietaného porušenia čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 a 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Trnave č. k. 21 Cob 82/2012-202 z 9. októbra 2012 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť JUDr. D. P. **o d m i e t a** pre nedostatok právomoci.

O d ô v o d n e n i e :

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 12. decembra 2012 doručená sťažnosť JUDr. D. P. (ďalej len „sťažovateľ“) podľa čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“).

Sťažnosť, v ktorej nie je možné identifikovať jednoznačný sťažnostný petit, sťažovateľ odôvodnil takto:

„Vec sa týka žaloby podanej na Okresnom súde Trnava zo dňa 03. 03. 2011 pod spisovou zn. 10 C/291/2008. Sťažovateľ sa žalobou na Okresnom súde Trnava domáhal zaplatenia sumy 4.687,36 (zrejme eur, pozn.) z titulu nezaplateného nájomného za marec

2009 ako aj časť poisťky, ku ktorej uhrádzaniu sa odporca zaviazal v zmysle zmluvy o nájme nebytových priestorov evidovanej pod č. 1/2006 zo dňa 15. 02. 2006.

V predmetnom konaní Okresný súd Trnava návrh sťažovateľa rozsudkom zo dňa 05. 03. 2012 zamietol z dôvodu, že navrhovateľ dostatočne nepreukázal aktívnu legitimitáciu v predmetnom spore, teda že navrhovateľ nebol vlastníkom predmetných nehnuteľností.

K uvedenému udávam, že je nesporné, že navrhovateľ bol vlastníkom predmetných nehnuteľností do 29. 03. 2009 a za toto obdobie aj požaduje od odporcu úhradu za služby spojené s nájmom bytu (do 29. 03. 2009).

Ústavnú sťažnosť podáva JUDr. D. P., v zastúpení JUDr. S. P... Sťažnosť smeruje proti Slovenskej republike zastúpenej Krajským súdom v Trnave...

Sťažovateľ žiada, aby Ústavný súd... rozhodol, že došlo k porušeniu čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Dohovoru... – právo na spravodlivé súdne konanie a čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, ako aj k porušeniu čl. 6 ods. 3 Dohovoru... – právo osobnej prítomnosti na súdnom konaní a k porušeniu čl. 6 ods. 3 písm. d) – právo na riadne dokazovanie a aby súd vyslovil, že konaním Krajského súdu v Trnave pod spisovou zn. 21 Cob 82/2012, boli porušené jeho základné práva zakotvené v Ústave SR a v ustanoveniach Dohovoru...

Sťažovateľ navrhuje, aby Ústavný súd... po predbežnom prerokovaní prijal sťažnosť na ďalšie konanie. Ak bude Ústavný súd toho názoru, že nie je potrebné ďalšie objasnenie veci, súhlasíme aby sa konalo bez ústneho pojednávania.

Sťažnosť odôvodňuje sťažovateľ tým, že Krajský súd na základe odvolania zo dňa 02. 04. 2012 pod spisovou zn. 21 Cob 82/2012 rozhodol na neverejnom zasadnutí zo dňa 09. 10. 2012 s tým, že odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil. Tým že, odvolací súd rozhodoval vo veci na neverejnom zasadnutí, bola sťažovateľovi odňatá možnosť ako účastníkovi konať pred odvolacím súdom, predložiť a predniesť navrhované dôkazy, ktoré sťažovateľovi neboli známe v čase rozhodovania prvostupňového súdu a to najmä rozhodnutie Najvyššieho súdu SR pod spisovou zn. 3 Obo 17/2012-138 zo dňa 31. 08. 2012 zastúpený predsedom senátu JUDr. P. D. a rozhodnutie Najvyššieho súdu SR pod sp. zn. 3 Obo 36/2011 zo dňa 27. 08. 2012 zastúpený predsedníčkou senátu Mgr. L. K. v obdobnej veci vymáhania nájomného.

Naliehavú potrebu účasti na pojednávaní pred odvolacím súdom vidíme najmä aj v tom, že v obdobných veciach sťažovateľ vystupuje v pozícii navrhovateľa v cca 400

žalobách na úhradu nájomného a v cca 400 žalobách na zaplatenie služieb a energií spojených s užívaním bytu voči jednotlivým nájomcom, pričom žaloby nie sú vedené v prvostupňovom konaní iba na Okresnom súde v Trnave ale podľa príslušnosti žalovaných aj na iných okresných súdoch na území Slovenskej republiky. Súdym mimo Okresného súdu v Trnave nepopierajú aktívnu legitimáciu navrhovateľa, t. j. S., a. s. v likvidácii a vyhoveľi podaným návrhom. Návrhy, či už v napadnutej veci alebo ďalších, boli podané na základe rozhodnutí či už Krajského súdu v Bratislave č. 1 CoKR 17/2008 zo dňa 29. 01. 2009, ako aj rozhodnutia NS SR č. 3 Obo 17/2012, v ktorom súdy vyslovili právny názor, že navrhovateľ je vo veciach vymáhania či už nájomného alebo úhrad za služby spojené s nájmom oprávnený vymáhať dlžné čiastky a teda aktívne legitimovaný na podanie návrhu v predmetných konaniach.

Na základe vyššie uvedených skutočností považujeme rozhodnutie Okresného súdu Trnava, sp. zn. 15 Cb/64/2011 a rozhodnutie Krajského súdu v Trnave sp. zn. 21 Cob/82/2012, ktorým rozhodnutie prvostupňového súdu potvrdil, za nezákonné z dôvodu, že nebolo účastníkom umožnené konať pred odvolacím súdom a týmto postupom došlo k nedostatočnému vykonaniu dôkazov potrebných na zistenie rozhodujúcich skutočností, ktoré viedlo k neúplnému zisteniu skutkového stavu veci.

Týmto máme za to, že konaním súdu bolo porušené právo osobnej prítomnosti na súdnom konaní, ktoré je spojené s procesnými následkami neúčasti na občianskom súdnom konaní. To znamená, že právo na osobnú účasť na súdnom konaní sa považuje za jedno z oprávnení účastníka, ktoré mu bolo v tomto prípade spomínaným postupom súdu odopreté. Navrhovateľ sa cíti priamo diskriminovaný pri vykonávaní práv a povinností, ktoré v danom prípade nie sú v súlade s dobrými mravmi a sú v rozpore z najvyšším zákonom Slovenskej republiky Ústavou SR. Spomínaním postupom odvolacieho súdu bol porušený aj čl. 6 ods. 3 písm. d) Európskeho dohovoru – právo na riadne dokazovanie, ktorý je výslovne v Európskom dohovore zakotvený.

K porušeniu Dohovoru a Ústavy SR došlo rozsudkom Krajského súdu v Trnave zo dňa 09. 11. 2012 pod spis. zn. 21 Cob 82/2012. “

K sťažnosti bol pripojený rozsudok Krajského súdu v Trnave (ďalej len „krajský súd“) č. k. 21 Cob 82/2012-202 z 9. októbra 2012, z čoho ústavný súd vyvodil, že sťažnosť

smeruje proti nemu (hoci v sťažnosti je dvakrát datovaný ako rozsudok z 9. novembra 2012).

2. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) sťažnosť sťažovateľa predbežne prerokoval, pričom ju skúmal z hľadísk uvedených v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

3. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje ústavný súd o sťažnostiach fyzických osôb, ak namietajú porušenie tam označených práv, ak o nich nerozhoduje iný súd. Predpokladmi prípustnosti sťažnosti podľa citovaného ústavného článku je tak jednak tvrdenie sťažovateľa, že označeným aktom verejnej moci došlo k porušeniu jeho práva zaručeného ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou, jednak neexistencia iného súdu, ktorý tomuto právu môže pred uvedeným aktom verejnej moci poskytnúť ochranu.

Sťažovateľ vidí porušenie svojich práv v podstate výlučne v tom, že odvolací súd, ktorý potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa, rozhodol bez odvolacieho pojednávania, čím mu znemožnil predniesť na pojednávaní ním tvrdené nové dôkazy. Nesprávny postup súdu, ktorým znemožnil účastníkovi konania realizáciu tých procesných práv, ktoré mu procesné predpisy priznávajú, však konštantná judikatúra všeobecných súdov i právna veda zhodne považujú za odňatie možnosti konať pred súdom (porov. napríklad 3 Cdo 132/2012, 5 Cdo 375/2012, 6 Cdo 467/2012, Bajánková, J. In: Števček, M., Ficová, S. a kol. Občiansky súdny poriadok. Komentár. Praha: C. H. BECK, 2009, s. 671), ktoré v zmysle § 237 písm. f) a § 243b ods. 1 a 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“) vždy zakladajú prípustnosť a dôvodnosť dovolania. V prerokúvanej veci navyše ani nejde o spor vyvolaný alebo súvisiaci s konkurzným konaním, keďže predmetom je zaplatenie istiny na základe (predkonkurznej) zmluvy medzi úpadcom T., a. s., a žalovaným (porov. v tomto zmysle už uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Ndob 11/2011, ktorým bola v prerokúvanej veci určená vecná a miestna príslušnosť Okresného súdu

Trnava), takže nemožno ani uvažovať o obmedzeniach prípustnosti dovolania vyplývajúcich z konkurzných predpisov.

Z toho je zrejmé, že o porušení a ochrane práv sťažovateľa, ku ktorému malo dôjsť tým, že krajský súd prerokoval odvolanie sťažovateľa bez odvolacieho pojednávania, mohol a mal podľa ustanovenia § 237 písm. f) OSP a v súlade s čl. 127 ods. 1 ústavy rozhodovať iný (dovolací) súd, a to na základe dovolania sťažovateľa, ktoré mal podať. Právomoc tohto súdu však vylučuje, aby o nich mohol rozhodovať ústavný súd (zhodne už III. ÚS 168/02, č. 150/2002 Zb. ÚS, ale tiež III. ÚS 183/2012).

4. V merite veci však ústavný súd považuje za potrebné upozorniť na dve okolnosti.

4.1 Pokiaľ sa sťažovateľ dovoláva porušenia práva zaručeného v čl. 6 ods. 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, treba uviesť, že už podľa predvetia daného odseku sa práva v ňom uvedené zaručujú len „každému, kto je obvinený z trestného činu“. Napadnutý rozsudok krajského súdu bol však vydaný v občianskoprávnom konaní a sťažovateľ ani nijako neodôvodnil, prečo by sa mal v tomto konaní považovať za obvineného z trestného činu na účely uvedeného ustanovenia.

4.2 Ústavný súd už konštantne judikuje, že všeobecný súd spravidla neporuší základné právo na súdnu ochranu zaručené v čl. 46 ods. 1 ústavy, ak vo veci koná v súlade s príslušnými procesnými predpismi, najmä s Občianskym súdnym poriadkom (porov. napr. I. ÚS 64/2012 – bod 22, II. ÚS 193/2013 – časť II.1). Ustanovenie § 214 ods. 1 OSP umožňuje odvolaciemu súdu rozhodnúť o odvolaní bez nariadenia odvolacieho pojednávania. Tohto ustanovenia si sťažovateľ, ktorý je sám advokátom a v konaní pred krajským súdom bol tiež zastúpený advokátkou, musel byť vedomý. V prerokúvanej veci sťažovateľ chcel, aby krajský súd vykonal odvolacie pojednávanie, aby mohol predniesť nové dôkazy (medzičasom vydané rozsudky Najvyššieho súdu Slovenskej republiky). Otázku, či rozsudky súdov v podobnej veci možno považovať v inej obdobnej veci za „dôkaz“ v zmysle § 125 OSP, tu nie je potrebné skúmať. Ak sťažovateľ chcel, aby krajský súd nariadil pojednávanie, mal ho upozorniť na existenciu nových rozsudkov a žiadať, aby

sa nimi vykonalo dokazovanie. V takom prípade by bolo možné uvažovať nad tým, či by si ustanovenie § 214 ods. 2 písm. a) OSP nevyžadovalo nariadenie pojednávania. Sťažovateľ však neuvádza, že by niečo také urobil. Potom však nemožno vyčítať krajskému súdu, že – súc zo strany sťažovateľa neupozornený na uvedené rozsudky a nepoznajúc jeho snahu vykonať nimi dôkaz – nevidel potrebu doplniť dokazovanie a v súlade s § 214 ods. 1 OSP rozhodol o odvolaní sťažovateľa bez nariadenia pojednávania.

5. Ustanovenie § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ukladá ústavnému súdu odmietnuť okrem iného sťažnosť, na ktorej prerokovanie nie je daná jeho právomoc. Keďže z už uvedených dôvodov je zrejmé, že ústavný súd nemá právomoc na prerokovanie predloženej sťažnosti, senát ústavného súdu ju na neverejnom zasadnutí odmietol.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 3. októbra 2013